అతుకుపడ్డ సౌందర్యం

నల్లరాతిలాంటి రాత్రిమీద ఉలిలో నగిషీలు చెక్కుతున్నట్టు మద్దెల చప్పుడూ, నిశ్శబ్దంమీద సన్నపోగారు పనితనం లాంటి నాజూకు కంఠాలూ, అలవోకగా కదిలి నర్తించే గాజుల చిరునవ్వులూ — గోడకు వేళ్ళాడుతున్న ఫొటోలాంటి కిటికీలో నా ముందు సినిమాలాంటి సజీవ చిత్రం! పైన వేలాడుతున్న వెలుగుబుట్టలోంచి రాలిపడిన కాంతి కిరణాలు ఆ గదినిండా నిండుగా! రాగం ప్రవాహమై పారుతున్న ఆగదిలో ప్రవాహాన్నుంచి తప్పించుకొని ఒడ్డుకు కొట్టుకొచ్చి, నురగల్ని యిసుక మీద పరచిన కెరటంలా అప్పుడప్పుడు పదుగురి కంఠాల్లోంచి విడిపోయి తెల్లటి చిరునవ్వుల్ని వొదులుతోంది ఒక్కొక్కకంఠం. వెలుగు కిరణాలు చిరునవ్వుల నురగమీదపడి సప్తవర్ణాలు చెదిరి, ఆ గదినిండా రకరకాల రంగులు ఎగురుతున్నాయి. ఆ రంగులమధ్య పచ్చని తివాసీమీద సిగ్గుతో ముడుచుకుపోయిన కలువలా కూర్చుని, ఆలోచనల్లోకి వాలిపోయినట్టు చూపుల్ని కిందకువంచి, బుగ్గల్లో అప్పుడప్పుడూ పూసిన సిగ్గుపూలను ఎవరికీ కనిపించనీయకుండా మోకాలిమీద తలనువాల్చి, వెలుగు కిరణాల్నుండి బుగ్గల్ని దాచుకుని రాతిబొమ్మలా కూర్చుంది యూసఫా.

యూసఫాను పెళ్ళికూతుర్ని చేస్తున్నారు. ఇద్దరాడవాళ్ళు ఆమె కాళ్ళకు, చేతులకు గోరింటాకు పెడుతున్నారు. ఆమె చుట్టూ ఏడెనిమిదేళ్ల పిల్లలు పదుగురుచేరి ఆమె ముఖంలోకి చూస్తూకూర్చున్నారు. నీలాల లాంటి ఆ పాపలకళ్లు కెంపుల్లా మెరిసిపోతున్న ఆమె పెదవులమీద, ఎర్రని జరీఅంచుల ముసుగుమీద, సిగ్గుతో వాలుచూపులు చూస్తోన్న

ఆమె వాల్జడంచుల కళ్ళచుట్టూ తిరుగుతున్నాయి. ఆమె పచ్చని చెక్కిళ్ళు క్షణంలో ఎర్రబడి గులాబీరేకులై సిగ్గును దాచుకుని తిరిగి పచ్చబడుతున్నాయి.

ఆమెకు ఎదురుగా మరోతివాసీమీద ఆడాళ్ళు కూర్చున్నారు. ఒకామె మద్దెల వాయిస్తోంది. అలా వాయిస్తోనే కమ్మగా ఏదో పాట పాడుతోంది. మిగిలిన వాళ్ళుకూడా ఆమెతోపాటే ఆమె కంఠంలో తమ కంఠాల్ని అల్లుకొని పాడుతున్నారు. మద్దెల వాయిస్తోన్న ఆమె మోచేతిపర్యంతా నిండుగా ఎర్రటి గాజులువేసుకుంది. వింతగా కదిలి నాట్యంచేస్తున్నాయవి. సన్నని ఆ గాజులశబ్దాన్ని కౌగలించుకుని మద్దెల మోగుతోంది.

ఆ పాటకు నాకు అర్థంతెలీదు. బహుశా అవి పెళ్ళికూతురిమీద పాడేపాటలేమో. ఆమెకు నయబోధ చేసేవి, సిగ్గిల్లచేసేవి కావచ్చు అప్పుడప్పుడు పెళ్ళికూతురి ప్రస్తావనవున్న సినిమాపాటలుకూడా పాడుతున్నారు. వాటికి అర్థం తెలియకపోయినా, సినిమాలో పాటపాడేభాగాన్ని గుర్తుచేసుకుని, అర్థాన్ని వూహించుకున్నాను. ఆజ్ షరిమా నేం—కీ—రాత్ హై........చరణం విన్నప్పుడు అంతా అర్థమయింది.

ఆడాళ్ళు హుషారుగా ఒకపాట తర్వాత మరోపాట పాడుతున్నారు. సంతోషంతో పెళ్ళికూతురి ముఖంలోకిచూసి స్వరాన్ని హెచ్చించి చిరునవ్వులు వొలకబోస్తున్నారు. పెళ్ళికూతురు మరీ సిగ్గుపడి, మోకాళ్ళమీద ముఖంవాల్చి, రెప్పల్ని కిందకుజార్చి పాదాల్ని చూసుకుంటోంది.

అలా కూర్చున్న ఆడాళ్ళంటే నాకెంతో యిష్టం. స్త్రీని పురుషుడి నుండి ప్రత్యేకించిచూపేవి—కన్నీళ్ళు, సిగ్గూ— యీ రెండే. అవి లేకపోతే స్త్రీ ముఖంలో లాలిత్యంవుండదు. పురుషుడి ముఖానికీ, స్త్రీ ముఖానికీ ఆట్టే బేధమే కనిపించదు. స్త్రీ తను వుంటున్న దానికన్నా అందంగా

కనిపించేది రెండేరెండుసార్లు. ఒకటి-దుఃఖంలో వున్నప్పుడు, రెండోది— సిగ్గుపడుతున్నప్పుడు.

యూసఫాను ధైర్యంగా ఎదురుగా నిలుచుని చూసే అవకాశం లేక పోయిందినాకు. వాళ్ళకు ఘోషా. పరపురుషుల కంటపడేందుకు వాళ్ళు ఇష్టపడరు. అందుచేత రహస్యంగా యూసఫాను కిటికీలోంచి చూడాల్సి వచ్చింది.

నిజానికి యూసఫా ఒక్కర్తీ కూర్చునివుంటే ఆమెనుచూడ్డానికి నాకెలాంటి అభ్యంతరమూ వుండేదికాదు. ఆమె బంధువులమధ్య కూర్చుంది. ఆ బంధువులు కొత్తవాళ్ళు కావడంచేత, ఆ ఘోషాస్త్రీల ముందుకూర్చుని యూసఫాను చూచే అవకాశం లేకపోయింది.

యూసఫాను అంతకుముందు ఎన్నోసార్లుచూశాను. దొంగ చాటుగా, రహస్యంగా ఏ తలుపువారనుంచో, కిటికీలోంచో, దొడ్లో కుళాయివద్ద నీళ్ళుపట్టుకుంటుంటే అటువైపుగావెళుతూ ఓరగానో— చూడలేదు. ఎదురుగా రెండుగజాలదూరంలో నిలుచుని కబుర్లు చెప్తున్నప్పుడూ, నా వెనక దగ్గరగా నుంచొని నే వేస్తున్న చిత్రంలోకి వంగి చూస్తున్నప్పుడూ, అకస్మాత్తుగా ఎదురుపడి అరడుగు దూరంలో నిలబడి క్షణంసేపు నాకళ్ళల్లోకిచూసి పక్కకు తప్పుకున్నప్పుడూ సన్నిహితంగా, సూటిగా, తృప్తిగా అనేక సార్లు చూశాను.

'యూసఫా! నీ చిత్రం వేసిస్తాను వస్తావా?' అంటే సంతోషంతో తలూపి ఎదురుగా వచ్చి కూర్చునేది. గంటల తరబడి ఆమె అందాన్ని చూస్తూ కూర్చుండిపోయేవాడిని.

యూసఫా యింకా చిన్నపిల్ల. అప్పుడే యవ్వనంలోకి అడుగు పెడుతోంది. అదృష్టం అనుకూలించి మంచి సంబంధం ఒకటి రాగానే పెళ్ళి చేసేస్తున్నారు!

ఆ యింట్లో ఏడాదిగా ఓ గది అద్దెకు తీసుకుని వుండడంవల్ల యించుమించుగా ఆ యింట్లో ఒక మనిషిగా అయిపోయాను. అరమరికలు లేకుండా ఆ యింటిల్లిపాదీ స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుతుంటారు. ఆ భాష అంతగా నాకు రాదు. అయినా ఎలాగో మాట్లాడుతాను. వాళ్లు అర్థంచేసుకుంటారు. ఒక్కోసారి నవ్వుకుంటారు.

తొలిసారి యూసఫాను చూసినప్పుడు ఆమె మరీ చిన్న పిల్ల, చిలిపిగా గెంతేది. ఆ తర్వాత ఆరేడు నెలలకు తొలి యవ్వనపు రేఖ తొడిగి; సిగ్గునూ, సౌందర్యాన్నీ పెంచుకుని; గాంభీర్యాన్నీ, నిండుదనాన్నీ సంతరించుకుంది.

దొంగచాటుగా చూస్తోన్నా తృప్తిగా చాలాసేపు చూశాను. నాకు నిద్రముంచుకొస్తోంది. అర్ధరాత్రిదాటినా ఆడాళ్ళు ఆనందంతో పాటలు పాడుతూనే వున్నారు. పిల్లకాయలు నిద్రకాగలేక ఎప్పుడో వెళ్లిపోయారు. మెల్లగా కదిలి పక్కమీదకు చేరాను. నిశ్శబ్దంలో మద్దెలచప్పుడు, గాజుల గల గలలు, శ్రావ్యమైన కంఠాలు గాలిని ఆవరించి వంపులు తిరిగి వినిపిస్తున్నాయి. మెల మెల్లగా నిద్రమత్తు రెప్పలమీదకు పాకుతోంది. ఏ లోకంలోనో నక్షత్రాలు నాట్యంచేసి పాడుతున్నట్టుగా మెల్లగా ఆ గానం వినిపించి, దూరంగా ఏ అగాధంలోకో జారిపోయినట్టు—ఎదో తెలియని విచిత్రమైన అనుభూతుల్ని దాటుకుని నిద్రలోకి జారిపోయింది.

ఎప్పుడో తెలివి వచ్చింది. ఇంకా పాట వినిపిస్తూనే వుంది. టైము చూశాను. రెండయింది. ఇంతసేపూ అలా ఎడ తెగకుండా పాడుతూనే వున్నారు కాబోలు! లేచి, కిటికీలోంచి చూశాను. అలసిపోయిన ఛాయలు నా కెక్కడా వాళ్ళల్లో కనిపించలేదు. బహుశా

ఆ మద్దెల అందుకేనేమో. నిద్రనుండి దూరంగా తేలిపోయి, ఆ పిల్ల పాదాలకూ, చేతులకూ పెట్టిన గోరింటాకు ఆరిపోయేవరకూ ఉంటారు కాబోలు!

యూసఫాను చూశాను. ముసుగు జారిపోయింది. రెప్పలు నిద్ర మత్తులో తడిసి, బరువెక్కి వాలిపోతున్నాయి. బలవంతంగా వాటిని పైకెత్తిపట్టుకుంటోంది. అలా సగం వాలిపోయిన ఆ మత్తు కళ్ళచుట్టూ బలమైన ఆకర్షణ గూడుకట్టుకుంది. ఆ కళ్ళ చీకటి అంచులమధ్య కాంతి కరిగిన తెల్లటిచూపుల్లో ఆకర్షణె కాదు అందమూ పెనవేసుకుంది. ఆ మత్తుకళ్ళు ఆమె మరోలోకంలో విహరిస్తున్నదనడానికి సాక్షులు. ఆలోచనల పడవకు కనురెప్పలు తెరచాపలు. తెరచాప పట్టితే పడవ మరింత వేగాన్ని పుంజుకుంటుంది. ఆలోచనలు కొత్త లోకాల్లోకి పరుగులు తీస్తాయి. యూసఫా అంత అర్ధరాత్రిలో ఏ మధురమైన లోకంలో విహరిస్తున్నదో మరి!

నా ఆలోచనలు నా మీదకే మళ్ళాయి. నా చూపులు నా జీవితం మీదే నిలచిపోయాయి. ఇలా యీ రాత్రిళ్ళు ఒంటరి తనంతో యింకా ఎన్నాళ్ళని నింపివుంచను? నా నిరీక్షణల కొనల్ని పట్టుకుని ఎవరో నా జీవితంలోకి ప్రవేశిస్తారని ఎందుకా ఆశ? రాత్రంతా ఆలోచనల్లోనే గడిచిపోయింది.

ఉదయం కుళ్లాయి దగ్గర కనిపించింది యూసఫా. కెంపులు పొదివినట్టుగా అరచేతులు ఎర్రగా మెరిసిపోతున్నాయి. కుళ్ళాయికింద చేతులు కడుక్కుంటున్నప్పుడు సన్నని నీటిధార ఆమె చేతులమీదుగా దానిమ్మగింజల్లా కిందకు జారుతోంది. పచ్చటి శరీరం కావడంవల్ల గోరింటాకు మరీ ఎర్రగా పండింది. ఆ గోరింటాకు రంగు పూర్తిగా

పోయేవరకూ ఆ అమ్మాయి పుట్టింట్లోగాని, అత్తవారింట్లోగాని పని చెయ్యగూడదట. ఆ రంగు పోకుండా చూచుకోవడం ఆమె విధి. ఏ పనీ చెయ్యకుండా తీరిగ్గా కొంతకాలంపాటు కూర్చోవచ్చు.

పెళ్ళికూతురయ్యాక సిగ్గెక్కువయినట్టుంది. కంగారు కంగారుగా చేతులు కడుక్కుని వెళ్లిపోయింది. నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను. స్త్రీలో మార్పు రావడానికి ఎంత సేపు కావాలి?

నాలుగు రోజుల తర్వాత ఒకరోజు పెళ్ళికొడుకు తరపువాళ్ళు వచ్చారు. అమ్మాయికి వాళ్ళు పెట్టే ఖరీదైన బట్టలు, యిచ్చే కట్నమూ, బంగారు నగలూ పళ్ళాల్లో పెట్టుకుని, పెళ్ళికొడుకును వెంటబెట్టుకుని వచ్చారు. అప్పుడే పెళ్ళికొడుకును చూశాను. సిల్కు బుష్‌కోటు, ఉలెన్ ఫేంటు తొడుక్కున్నాడు. నల్లటి లేడి చర్మంటోపీ పెట్టుకున్నాడు. చేతికి వాచీ వుంది. జైపూర్‌లో అతను పనిచేస్తున్నాడట. పెళ్ళవగానే అమ్మాయిని అక్కడకు తీసుకుపోతాడట.

అన్నీ చూసిన తర్వాత యూసఫా అదృష్టవంతురాలే అనిపించింది నాకు.

ఆడవాళ్ళు పెళ్ళికూతురితోపాటు లోపలిగదిలో కూర్చున్నారు. అందువల్ల యెలాంటి అభ్యంతరమూ లేకుండా పెళ్ళికూతురి తరపువాళ్ళల్లో ఒకడిగా మగాళ్ళతోపాటు కూర్చున్నాను. యూసఫా తల్లి పెద్దకొడుకును పంపించి పెళ్ళికూతురు తరపువాళ్ళలో ఒకడిగా కూర్చోవాలంటే కాదనలేకపోయాను. నాకుకూడా వాళ్ళ ఆచారాలు చూడాలనే ఉత్కంఠ లోపల వుంది.

ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు జరుగుతున్నాయి.

అంతకుముందు రాత్రి సెకండ్ షో సినిమాకు వెళ్ళివస్తున్నప్పుడు మంచులో తడవడంవల్ల గాబోలు జలుబు చేసింది నాకు. తుమ్ము వచ్చేట్టుగా వుంది. అక్కడనుండి బయటికి వెళ్ళిపోదామని గబగబా లేచాను. నాలుగు అడుగులైనా వెయ్యకముందే తుమ్మును ఆపుకోలేక తుమ్మేశాను. అంతికీ జేబురుమాలు అడ్డుపెట్టుకొని మెల్లగానే తుమ్మాను. అయినా అలాంటి సమయంలో తుమ్మడం నాకు బాధ కలిగించింది.

పెళ్ళిరోజునకూడా యిలానే యెవరో తుమ్మగా విన్నాను. పెళ్ళికొడుకు తరపున పెళ్ళికొడుకుతల్లి పెళ్ళికూతురికి 'సుహాగ్' కట్టే సమయంలో యెవరో తుమ్మారు.

ఆమె భవిష్యత్ జీవితం గురించి యెన్నో ఆలోచనలు తలెత్తాయి నాకు. అంత అందమయిన అమ్మాయి జీవితం ఏమవుందోనన్న భయం, నిజంగా అపశకునాలే వాస్తవాలై ఆమెను కాటేస్తాయేమోనన్న బాధా కలిగాయి.

యూసఫాను గురించి అంతగా ఆలోచించకపోయేవాడినే. కాని ఆమె అంటే నాకు చాలా యిష్టం. అందమయిన అమ్మాయి గనుక యూసఫా అంటే నాకు చాలాయిష్టం.

యూసఫాను నేను ప్రేమిస్తున్నాను. అందమయిన గడ్డిపువ్వునూ, కొండరాళ్ళల్లో ప్రవహించే సెలయేటినీ, ఎండలు వెళ్ళిపోగానే ఆ సంవత్సరానికి తొలిసారిగా వచ్చేవర్షాన్నీ, ప్రతి తెల్లవారుఝామునా మా కుళాయి కింద నిండుగావున్న బకెట్టులోకి కుళాయినుండి ఒక్కొక్క చుక్క కారి నిద్రలేపే నీటి అందమయిన శబ్దాన్నీ, కొద్దిపాటి వర్షపు జల్లులో స్నానంచేసిన పృథివి వదిలిన కమ్మని సువాసననీ ప్రేమించి

నట్టుగా యూసఫానుకూడా ప్రేమిస్తున్నాను. అందుచేతే యూసఫాను గూర్చి యెక్కువగా ఆలోచించాల్సి వస్తోంది.

పెళ్ళయిన వారం రోజులకే యూసఫా అత్తవారింటికి వెళ్ళిపోయింది. వెళ్ళిపోతున్నప్పుడుమాత్రం ధైర్యంగా అరుగుమీద నుంచొని తృప్తిగా చూశాను.

యూసఫా వెళ్ళిపోతూ ఒకసారి నావైపు చూస్తుందేమోనను కున్నాను కానీ చూడలేదు. అయినా నేను బాధపడలేదు. ఆమె చూడక పోవడంలో అర్థంవుంది. భరించలేని తన ఆనందాన్ని తప్పించుకుని నన్ను చూడాల్సిన అవసరం ఆమెకులేదు.

ఆ తరువాత ఆరునెలలపాటు అదే ఇంట్లో వున్నాను కానీ ఈ ఆరు నెలల్లోనూ యూసఫా ఒకసారికూడా పుట్టింటికి రాలేదు.

చాలాకాలానికి ప్రభుత్వంవారు క్వార్టర్సులో ఓ యిల్లు ఇచ్చారు. చక్కగావుంది. ఇంటికన్నా ఇంటిచుట్టూవున్న పరిసరాలు బావున్నాయి. ఆ యింట్లోకి వెళ్ళిపోయాను. వెళ్ళినకొత్తలో రెండు మూడుసార్లు పాత యింటికి వచ్చాను కాని ఆ తరువాత మళ్ళీరాలేదు. ఇక్కడకు రావాలీ అంటే ప్రత్యేకంగా పనిగట్టుకొని రావాలి. తీరా వచ్చినా ఏమున్నాయి మాట్లాడడానికి? యూసఫా అన్నయ్య రబ్బానీ ఏమిటేమిటో అడుగుతాడు. ఆ భాష అర్థం చేసుకోవడానికి నానాయిబ్బందీపడి, చివరకు వచ్చీరాని భాషలో మరేదో సమాధానం చెప్పాల్సివస్తుంది. యూసఫా వుంటే కనీసం ఆమెను చూడడానికయినా వెళ్ళాలనిపించేది. కానీ ఆమె వుందో లేదో. మరీదూరం: రావాలంటే మాటలా. అందుకే అటువైపుగా వెళ్ళనేలేదు.

పట్టణంలో ఇల్లుదొరికింది! అంతే వివాహానికి ఓ అడ్డంకి తీరి పోయిందన్నమాటే! ఇల్లు దొరికిందని మా వాళ్ళకి వుత్తరం రాస్తే తిరుగు టపాలో వివాహాన్ని గూర్చిన సలహా యిచ్చారు వాళ్ళు. అక్కడికీ వాళ్ళ సలహాని పెడచెవిని పెట్టి అర్ధసంవత్సరం ఎలాగో నెట్టుకొచ్చానుగాని యిక లాభంలేక పోయింది. అయినా యెంతకాలమని ఈ నిరీక్షణల్ని ఊపి రిగా పీల్చి బ్రతికేది? జీవితం మనకేమీ యివ్వదు. మనమే జీవితాన్ని అందుకోవాలి.

ఇల్లూ, ఇంటికి తగిన యిల్లాలూ అమరాయి. బాధ్యతలూ పెరి గాయి. ఆలోచనలకు యిప్పుడు ఒక గమ్యం ఏర్పడింది. ఆఫీసు విడిచి పెట్టాక రోడ్లను కొలుస్తూ తిరగాల్సిన అవసరం లేకపోయిందిప్పుడు. అందమయిన కలలపంట పండి, జీవితంనిండా రంగు రంగులపూలు విచ్చుకున్నాయి. సీతాకోక చిలుకలమై తిరిగి తిరిగి అలసిపోయి, ఏ అనుభ వాల ఆకులచాటునో నిద్రపోయి, మర్నాటి సూర్యుడితోపాటు నిద్ర లేవడంతోనే సరిపోతోంది. ఎప్పటి సూర్యుడే అయినా ప్రతిరోజూ సూర్యుడు కొత్తగానే వుంటాడు. ఆ కొత్తదనం అతనుచేసిన రాత్రి నిష్క్రమణలోనే వుంది. కొత్త జీవితంలోకూడా కాస్తంత విరహం వుంటేనే అందం. కొద్దిసేపు కనిపించి దూరంగా తప్పుకుని, కాలాన్ని నిరీక్షణలతో నింపి, ఆ తరువాత ఆ నిరీక్షణల కొసల్ని పట్టుకుంటూ దగ్గ రకు దిగొచ్చి, చిరునవ్వుల పూలు పండించి, ఆ పూలతో జీవితానికి పూల పాన్పు పరిచి, ఆ పైన పవ్వళించి, కలల్లోవూగి, వూగించి, పూర్తిగా మత్తు వొదలకుండానే దూరంగా తొలిగి, మళ్ళీ దగ్గరికొచ్చి, మళ్ళీ దూర మయి, మళ్ళీ వచ్చి....అలా నిత్యహరితంగా జీవితాన్ని చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం. ఆ ప్రయత్నంలో కాలంకూడా తెలీడంలేదు.

ఏడాది గడిచిపోయింది.

మరో ఏడాదికూడా గడిచిపోతూ—పోతూ ఉంది.

ఆఫీసునుంచి వస్తున్నాను. పూలుకొందామని రోడ్డు దాటుతోంటే వెనకనించి యెవరో సైకిలు మీద పెట్టేసి, క్షమాపణలు చెప్పుకుంటు న్నారు. వెనక్కి తిరిగాను, రబ్బానీ.

"ఓహ్! మీరా!! యెంతకాలానికి కలుసుకున్నాం. చాలా విచిత్రంగా కలుసుకున్నాంకదూ. పూర్తిగా మర్చిపోయినట్టున్నారు. మమ్మల్ని" అన్నాడు.

మర్చిపోలేదనీ, అప్పుడప్పుడు యూసఫా జ్ఞాపకానికొస్తూనే వుంటుందనీ అతనితో ఎలాచెప్పను?

"రండి, కాస్త "ఛాయ్" పుచ్చుకుందాం. ఎంతకాలం అయిందో కలుసుకుని" అన్నాడు.

ఇద్దరమూ ఇరానీ హోటల్లోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాం.

అతను యీమధ్యే కొత్తగా ఉద్యోగంలో చేరాడట. ఆ విష యం చెప్తున్నాడు. తెలుగులోనే మాట్లాడుతున్నాడు. ఆ సంగతి అకస్మా త్తుగా జ్ఞాపకం వచ్చింది. అదే అడిగాను.

"ఎంతకాలం కిందటిమాట! ఇప్పటికి అప్పుడే మూడేళ్ళు గడి చాయికదా. ఆ మాత్రం నేర్చుకోలేమంటారా" అన్నాడు.

నా వివాహం గురించీ, ఉద్యోగంలో ప్రమోషను గురించీ చెప్పాను. చాలా సంతోషించాడు. బలవంతంగా నాచేత స్వీటు తిని పించాడు.

టీ తాగి చాలాసేపు మాట్లాడుకుంటూ కూర్చున్నాం.

"ఇప్పుడు మీకు పనేముంది....మాయింటికి వెళ్దాం, రండి" అన్నాడు రబ్బానీ.

ఇంటికివెళ్ళి, ఆవిడను తీసుకొని షాపింగ్‌కని మళ్లీ బజారుకు రావాల్సిన పనుంది. అందుకని "తర్వాత వస్తాలే" అన్నాను.

"మరి మీకు మాయిల్లు తెలియొద్దూ, పాతయింట్లో కాదుగదా యిప్పుడు వుండేది. ఆ యిల్లు అమ్మేయాల్సి వచ్చింది. నాంపల్లి బజార్ ఘాట్‌లో వుంటున్నాం—అద్దెయింట్లో" అన్నాడు.

చక్కటియిల్లే. పాపం! పరిస్థితులు బాగోక అమ్మేయాల్సి వచ్చింది కాబోలు ఆలోచిస్తున్నాను.

"రండి, ఇంటికి వెళ్దాం" అన్నాడు లేచినుంచుని.

"ఇవ్వాళ రాలేను, రేపొస్తాలే" అన్నాను.

"సరే లెండి. రేపు సాయంకాలం యిదే టైముకు యిందాకటి హోటలు దగ్గరకువస్తే అక్కడనుండి యింటికివెళ్దాం. రాత్రి ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత అమ్మతోను, యూసఫాతోను చెప్తాను మీరు వస్తారని" అన్నాడు.

"యూసఫా పుట్టింటికి వచ్చిందా?" అన్నాను.

"ఇక్కడే వుంటోంది" అన్నాడు.

చాలా ఆనందం కలిగిందినాకు. ఇన్నాళ్ళకు మళ్ళీ యూసఫాను చూడగలుగుతున్నాను. ఈ మూడేళ్ళలోనూ ఆమె చాలా మారిపోయి వుంటుంది కాబోలు. ఒకరో, యిద్దరో పిల్లలు చుట్టూచేరి వేధించుకు

తింటుంటారు. ఆమె సిల్వార్, పైజమాల్ని వదిలి చీరల్ని కడుతూ వుంటుంది. నీలం రంగు పూల అంచుల ఎర్రచీర కడుతుంది. ఆ చీరంటే వాళ్ళమ్మకు ఇష్టం. బహుశా ఆమెకుకూడా ఇష్టమే అవుతుంది. అంతకు ముందుకన్నా కొద్దిగా లావెక్కినా ఎక్కువచ్చు. పూర్వం అంత అందంగా యిప్పుడు వుంటుందో వుండదో? పిల్లలు పుడుతూంటే అందం ఏమయిపోతూ వుంటుంది మరి!

"పిల్లలా?" అన్నాను.

"ఒక్కడే—అబ్బాయి. భలే అల్లరివాడులెండి" అన్నాడు.

ఇంతకన్నా యింకేం అడగను? యూసఫాను గురించి ఇంకా యింకా తెలుసుకోవాలని వుంది. అన్నీ వొక్కసారే అడిగితే ఏమను కుంటాడు?

మర్నాడు ఆరింటికి అక్కడకు వస్తావనిచెప్పి వెళ్ళిపోయాను.

చెప్పినట్లుగా ఆ మరుసటిరోజు అతడిని కలుసుకున్నాను. నే వచ్చే సరికి నాగురించే ఎదురుచూస్తూ వున్నాడు. ఇద్దరమూ ఇంటికి బయలు దేరాం.

"మీరు కలిశారని, ఇక్కడకు వస్తారని అమ్మతో చెప్పాను. చాలా సంతోషించింది" అన్నాడు.

అలానే యూసఫాను గురించి ఏమన్నాచెప్తే బావుండును.

చాలాసేపు చూసిచూసి అతను ఆ విషయం ఏమీ మాట్లాడకపోతే నేనే అడిగాను" యూసఫావచ్చి ఎంతకాలమైంది" అని.

అతను పరధ్యాన్నంగా నావైపుచూసి "ఏడాదిగా ఇక్కడే వుంటోంది" అన్నాడు.

ఏడాదిగా ఇక్కడే వుంటోంది అని అతను చెప్పినప్పుడు చప్పున నాకు వివాహంనాటి విషయాలు జ్ఞాపకానికొచ్చాయి. దురదృష్టం తడుము కొచ్చి ఆమె విధవ కాలేదుకదా? నా మనసు రకరకాలుగా ఆలోచిస్తోంది. ఆమె భర్తకు ఉద్యోగరీత్యా ఇక్కడకు బదిలీ అయినా కావచ్చు. కాని ఆ క్షణంలో ఆ ఆలోచన రాలేదు.

అయిదు నిమిషాల తరువాత అతనే చెప్పాడు. ఆమె భర్త ఆ రాష్ట్రంలో ఓ అమ్మాయిని ప్రేమించి రహస్యంగా పెళ్ళిచేసుకున్నాడట. ఆ యిద్దరూ కలిసి యూసఫాను పుట్టింటికి తరిమేశారట. అప్పటినుండి యూసఫా యిక్కడే ఉంటోందట.

క్షణంపాటు స్తబ్దున్నయిపోయాను. ఇది సంభవమేనా? అని అనిపిస్తోందినాకు. ఇంత అందమయిన యూసఫాను యింత నిర్దాక్షిణ్యంగా తరిమేసే మూర్ఖులుంటారని అనుకోలేకపోతున్నాను. రెండేళ్ళు సంసారం చేసి, ఓ పిల్లాడిని కని, యిలాచేసేవాళ్ళను ఏమనాలో అర్థంకావడంలేదు. లేకపోతే యిందులో యూసఫా తప్పేమన్నా వున్నదేమోనని ఆలోచించాల్సి వస్తున్నది.

"మరి ఆమెకూ, ఆమె పిల్లడికీ ఆధారమో" అన్నాను.

"ఆమెకు మూడువేలు వచ్చాయి. వదిలిపెట్టేస్తే అంత డబ్బా ఇస్తామని పెళ్ళయ్యేముందు వప్పుకున్నారు. అలా ముందుగా నిర్ణయించుకోవడం మా ఆచారం" అన్నాడు.

ఇంతా విన్న తరువాత ఎలాచూడను? మబ్బుపట్టిన రాత్రి

చంద్రుడిన్నీ, మోడపోయినతరువాత చెట్టునూ, అమావాస్యనాడు ప్రకృతినీ, మంచుబిందువులు అల్లల్లాడి గాలికి రాలిపోయిన తరువాత తామరాకునూ, ప్రభాతంలో కలువనూ చూడ్డంలో ప్రయోజనం ఏమిటి? వాటిలోకూడా అందం వుందనీ వప్పుకుంటాను. కాని ఆ అందాన్ని భరిస్తూ దుఃఖాన్ని దాచుకునే హృదయం నాకులేదు. వాటిని చూసినప్పుడు రాలిపోయిన వాటి తొలి సౌందర్యం జ్ఞాపకానికి వస్తుంది. అప్పుడనుకుంటాను — నేను ప్రేమించే యీ సౌందర్యమంతా యిలా నాశనమైపోతున్నదే, ఈ అశాశ్వతమైన సౌందర్యాన్ని నేను ఎందుకు ప్రేమిస్తున్నాను? నా కళ్లకు అక్షయమైన సౌందర్యం ఎందుకు కనిపించదు? నా మనసు ఎందుకు ఆ సౌందర్యపు మూలల్లోకి వెళ్ళదు—అని. క్షణికమైన యీ సౌందర్యాన్ని ప్రేమిస్తున్నానే అని నా మనసు అప్పుడు బాధపడుతుంది.

అందుకని నేను వెళ్ళదలచుకోలేదు. రబ్బానీని ఆపి "ఇవ్వాళ రాలేను. మరోరోజు వస్తాను. అడ్రసు యివ్వు" అన్నాను.

అతను ఆశ్చర్యపోయాడు. విచిత్రంగా నా ముఖంలోకిచూసి "అదేమిటీ అలా అంటున్నారు!" అన్నాడు.

"ఏమిటో—అకస్మాత్తుగా కడుపులో తిప్పుతోంది. యింటికి వెళ్లిపోతాను" అన్నాను. రిక్షానుకూడా పిలిచి బేరమాడుతున్నాను.

"వుండండి యింటికివెళ్తే మందుతీసుకోవచ్చు. మా యూసఫా వాళ్లాయన ఆయుర్వేద డాక్టరు." అన్నాడు రబ్బానీ.

అతను ఏమంటున్నాడో నాకు అర్థంకాలేదు. ప్రశ్నార్థకంగా అతని ముఖంలోకి చూశాను.

అది అతను గుర్తించాడు.

"అదేలెండి! మొన్ననే మా యూసఫాకు మళ్లీ పెళ్ళిచేశాం. మనిషి మంచివాడే. ప్రాక్టీసుకూడా బాగానేవుంది. ఇప్పుడు అంతా కలిసే వుంటున్నాం'' అన్నాడు.

ఎందుకో నాకిక యూసఫాను చూడాలనిపించలేదు.

ఆయుర్వేదమందు నాకు అలవాటులేదనిచెప్పి, మరోసారి కలుస్తానని అడ్రసు తీసుకుని రిక్షాలో యింటికి బయలుదేరాను.

అడ్రసు కాగితం మధ్యదారిలో ఎప్పుడో నాచేతిలోంచి జారి కిందపడిపోయింది.

⁂